

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/37/2015
Identifikačné číslo spisu:	1004111867
Dátum vydania rozhodnutia:	04.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1004111867.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členov senátu JUDr. Juraja Semana a JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., v právnej veci žalobkyne I., bytom B., X., zastúpenej JUDr. Miroslavom Pekárom, advokátom, so sídlom Krížna 44, Bratislava, proti žalovanému JUDr. Antonovi Tichému, so sídlom M. R. Štefánika 20, Pezinok, správcovi konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktoria, so sídlom Miletičova 1, Bratislava, IČO: 31 397 425, o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 13Cbi/23/2004 - 163 z 8. septembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 13Cbi/23/2004 - 163 z 8. septembra 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13Cbi/23/2004 - 163 z 8. septembra 2015 rozhodol tak, že žalovaný ako správca konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktoria, so sídlom Miletičova 1, Bratislava, IČO: 31 397 425 je povinný vylúčiť zo súpisu majetku konkurznej podstaty nehnuteľnosť, zapísanú na Katastrálnom úrade Okresného úradu Bratislava IV, Bratislava, mestská časť Karlova Ves, pre kat. územie W. P., LV č. XXXX ako nebytový priestor - garáž č. 2/47, o výmere 15,93 m² a podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu XXXX/XXXXXX, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému ďalej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 140,07 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 297,38 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2 V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vylúčenia garáže č. 2/47, o výmere 15,93 m² a podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu XXXX/XXXXXX, zapísaných na LV č. XXXX (ďalej aj „predmetná nehnuteľnosť“ alebo „sporná nehnuteľnosť“) zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu Stavebné bytové družstvo Viktoria, so sídlom Miletičova 1, Bratislava (ďalej aj „úpadca“ alebo „dlžník SBD Viktoria“) z dôvodu, že je

vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorú nadobudla na základe kúpnej zmluvy z 20.10.2003 od manželov Y. Y. H. a L. W. H.. Ďalej poukázala na to, že predmetná nehnuteľnosť bola žalovaným ako správcom konkurznej podstaty úpadcu (ďalej aj „správca“) zahrnutá do súpisu majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu neoprávnene, pretože ona ju nadobudla v dobrej viere, na základe kúpnej zmluvy, bez vedomia akýchkoľvek právnych väd a jej vlastnícke právo bolo zavkladované v katastri nehnuteľností rozhodnutím príslušného katastrálneho úradu, právoplatným dňa 4.11.2003.

3 Žalovaný v konaní namietal, že predmetná nehnuteľnosť bola na základe zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 prevezená na spoločnosť APROX, spol. s r. o., pričom on považuje tento prevod, ako aj všetky následné prevody predmetnej nehnuteľnosti za absolútne neplatné právne úkony. Ako dôvod absolútnej neplatnosti uviedol, že právny úkon týkajúci sa prevodu nehnuteľnosti na spoločnosť APROX, spol. s r. o. svojim obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom, pretože dlžník SBD Viktoria previedol na spoločnosť APROX, spol. s r. o. súbor nehnuteľností, za ktorý mu nebola zaplatená žiadna odplata, čím poškodil svojich veriteľov.

4 Dňa 18.07.2001 dlžník SBD Viktoria uzavrel s veriteľmi POĽNOBANKA, a. s. a MERKURIA, a. s. podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) zmluvu o postupe pri vysporiadaní finančných záväzkov dlžníka voči veriteľom. Na základe zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 dlžník SBD Viktoria postúpil spoločnosti APROX, spol. s r. o. práva a povinnosti zo zmluvy o výstavbe, pričom postúpené práva a povinnosti sa týkali aj predmetnej nehnuteľnosti. Na základe zmluvy o postúpení práv a povinností z 11.04.2002 spoločnosť APROX, spol. s r. o. postúpila práva a povinnosti zo zmluvy o výstavbe spoločnosti SIVA-BA, s. r. o., IČO: 31 657 656, pričom postúpené práva a povinnosti sa týkali aj predmetnej nehnuteľnosti. Na základe kúpnej zmluvy zo 7.10.2002 došlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti zo spoločnosti SIVA-BA, s. r. o. na Y. Y. H. a L. W. H.. Následne, na základe kúpnej zmluvy z 20.10.2003, došlo k prevodu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti z Y. Y. H. a L. W. H. na žalobkyňu. Všetky vyššie uvedené prevody prešli riadnym zápisovým konaním v katastri nehnuteľností.

5 Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 5C/139/2007 - 518 z 12.12.2012 bola zamietnutá žaloba správcu konkurznej podstaty úpadcu SBD Viktoria proti žalovanej, ktorou sa správca domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/398/2013 - 565 zo 17.06.2014.

6 Krajský súd považoval v tomto konaní za nesporné skutočnosti, že na majetok úpadcu bol uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4K/22/03 z 24.09.2003 vyhlásený konkurz, že dňa 27.03.2002 a 3.04.2002 boli uzavreté zmluvy o postúpení práv a povinností medzi dlžníkom SBD Viktoria a spoločnosťou APROX, spol. s r. o., že bola uzavretá zmluva o postúpení práv a povinností medzi spoločnosťou APROX, spol. s r. o. a spoločnosťou SIVA-BA s. r. o., že dňa 7.10.2003 bola uzavretá zmluva o prevode vlastníctva nehnuteľnosti medzi spoločnosťou SIVA-BA s. r. o. a Y. Y. H. a L. W. H. a že dňa 20.10.2003 bola uzavretá zmluva o prevode vlastníctva nehnuteľnosti medzi Y. Y. H. a L. W. H. a žalobkyňou.

7 Spornou skutočnosťou medzi stranami sporu bola namietnutá absolútna neplatnosť právnych úkonov - zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002, ktorými boli postúpené práva a povinnosti z dlžníka SBD Viktoria na spoločnosť APROX, spol. s r. o., ako aj neplatnosť všetkých nasledujúcich zmlúv, týkajúcich sa prevodu predmetnej nehnuteľnosti.

8 V predmetnom konaní o vylúčení nehnuteľnosti zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu sa krajský súd zaoberal otázkou vlastníctva nehnuteľnosti, a to ako otázkou predbežnou, keďže žaloba o určenie vlastníckeho práva, vedená na Okresnom súde Bratislava IV, bola zamietnutá z procesného dôvodu - nepreukázania naliehavého právneho záujmu na strane správcu konkurznej podstaty úpadcu.

9 K námietke žalovaného ohľadne neplatnosti zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 krajský súd uviedol, že uvedené zmluvy považuje za platné právne úkony, pretože zmluvy boli

uzavreté v súlade s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, bol v nich presne určený predmet zmluvy a prejavená vôľa účastníkov takejto zmluvy uzavrieť. Námitku správcu ohľadne absolútnej neplatnosti zmlúv o postúpení práv a povinností z dôvodu rozporu s dobrými mravmi krajský súd považoval za nedôvodnú, keďže v konaní nebolo relevantným spôsobom preukázané, že by vyššie uvedenými zmluvami došlo na strane SBD Viktoria a spoločnosti APROX, spol. s r. o. ku konaniu, ktoré by obchádzalo zákon, bolo v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. Účastníci týchto zmlúv v nich jasne prejavili svoju vôľu realizovať obchodný prípad prevodom práv a povinností k výstavbe predmetnej nehnuteľnosti. Skutočnosť, že tieto práva a povinnosti boli následne postúpené na ďalšie štyri spoločnosti, okrem iného aj na spoločnosť SIVA-BA s. r. o., sama osebe ešte nemôže byť dôvodom na posúdenie týchto zmlúv ako absolútne neplatných právnych úkonov z dôvodu rozporu so zákonom alebo dobrými mravmi. Podľa názoru krajského súdu, je potrebné a spravodlivé poskytnúť v tomto konaní právnu ochranu žalobkyni, ktorá dňa 20.10.2003 riadne uzavrela kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva nehnuteľnosti a ktorá pri podpise zmluvy konala v dobrej viere v pravdivosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností, v ktorom boli Y. Y. H. a L.. W. H. zapísaní ako vlastníci predmetnej nehnuteľnosti. V čase podpisu kúpnej zmluvy žalobkyňa nemohla mať reálnu vedomosť o zmluvách uzavretých dlžníkom SBD Viktoria, pretože na výpise z listu vlastníctva, týkajúceho sa predmetnej nehnuteľnosti, neboli uvedené žiadne ťarchy a žalobkyňa tak nemohla mať žiadnu vedomosť o tom, že by kupovaná nehnuteľnosť mohla mať právne alebo iné vady.

10 S poukazom na vyššie uvedené krajský súd posúdil zmluvy o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 ako platné právne úkony a keďže žalobkyňa nadobudla vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti na základe riadne uzavretej a platnej kúpnej zmluvy z 20.10.2003, krajský súd dospel k záveru, že nadobudnutie vlastníctva žalobkyňou k predmetnej nehnuteľnosti bolo v konaní riadne preukázané. Okrem toho krajský súd poukázal na to, že predmetná nehnuteľnosť v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nepatrila úpadcovi a úpadca tento majetok nenadobudol ani v priebehu konkurzného konania. Krajský súd preto podľa ust. § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKV“) uložil žalovanému ako správcovi konkurznej podstaty povinnosť vylúčiť predmetnú nehnuteľnosť zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu tak, ako uviedol vo výroku svojho rozsudku.

11 O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a zásady úspechu v konaní.

12 Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) odvolanie, v ktorom uviedol, že krajský súd nesprávne vyhodnotil všetky skutočnosti a vykonané dôkazy, ktoré sú obsahom spisu a tým dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

13 Odvolateľ sa nestotožnil so záverom krajského súdu, že zmluvy o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002, uzavreté medzi dlžníkom SBD Viktoria a spoločnosťou APROX, spol. s r. o. sú platné v zmysle ust. § 37 ods. 1 OZ. Naopak, pri uvedených zmluvách nedošlo k prejavu vážnej a slobodnej vôle nadobudnúť odplatne nehnuteľnosti spoločnosťou APROX, spol. s r. o. Aj keď sa v trestnom konaní nepreukázalo, že konateľ spoločnosti APROX, spol. s r. o. Roman Mokrá sa pri uvedených prevodoch dopustil trestného činu, avšak z výsledkov dokazovania v trestnom konaní bez pochybností vyplýva, že dôvod na vedenie trestného stíhania vo veci realizácie predmetných prevodov bol daný voči Y. O., ktorý však pred začatím trestného konania bol zavraždený. Zo svedeckých výpovedí v trestnom konaní vyplýva, že osoby konajúce ako štatutárne orgány v štyroch „transportných“ spoločnostiach boli „bielymi koňmi“, pričom sa jednalo o osoby drogovu závislé a vo finančnej tiesni, ktoré za odplatu podpisovali listiny o právnych úkonoch, pripravené inými osobami bez toho, aby mali akúkoľvek vedomosť o obsahu týchto právnych úkonov.

14 Uskutočnenie prevodov nehnuteľností za sumu cca 35 000 000 Sk, bez overenia platobných možností nadobúdateľa APROX, spol. s r. o. túto sumu zaplatiť, a bez akéhokoľvek zabezpečenia tohto záväzku, ako aj následné okamžité „darovanie“ týchto nehnuteľností ďalším pripraveným subjektom, a to bez ohľadu na to, že APROX, spol. s r. o. odplatu v dohodnutej výške a lehote nezaplatila, je zjavným úmyselným a organizovaným tunelovaním úpadcu. Skutočnosť, že JUDr. L. Z. (ako štatutár dlžníka

SBD Viktoria) následne zabezpečil nahradenie dovtedajšieho záložného práva k prevádzaným nehnuteľnostiam záložným právom k iným nehnuteľnostiam bez toho, aby dlžník SBD Viktoria obdržal akúkoľvek úhradu za prevedené nehnuteľnosti, je jasným dôkazom toho, že od počiatku vedel, že SBD Viktoria nikdy žiadnu odplatu za prevedené nehnuteľnosti neobdrží. Po výmaze záložného práva v katastri nehnuteľností boli nehnuteľnosti v rovnaký deň prevedené zmluvami na ďalšie subjekty, čo krajský súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil, avšak práve táto skutočnosť preukazuje, že išlo o vopred pripravený „scenár“ bezodplatného získania nehnuteľností a takýto úkon nemožno považovať za úkon v súlade s dobrými mravmi. Zároveň je zjavné, že pri týchto úkonoch nebola prejavovaná vážna a slobodná vôľa zmluvných strán a pre absenciu tejto rozhodujúcej náležitosti právneho úkonu sú tieto úkony neplatné pre rozpor so zákonom. Je pravda, že zmluvným stranám nie je zákonom zakázané prevádzať nehnuteľnosti aj bezodplatne, avšak vôľa previesť nehnuteľnosti bezodplatne musí byť v zmluve jednoznačne vyjadrená, a nie zastretá nevážnym prejavom vôle. Je neprípustné, aby subjekt, ktorý je zadĺžený, bez možnosti splatiť svoje dlhy iným spôsobom, než predajom svojho majetku, „daroval celý svoj majetok“ tretím osobám. Takéto nepoctivé konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie, ktoré nie je v súlade s dobrými mravmi.

15 Z vyššie uvedených dôvodov odvolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16 K odvolaniu žalovaného zaslala žalobkyňa písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že krajský súd pri rozhodovaní vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, ako aj správneho vyhodnotenia všetkých rozhodujúcich skutočností a dôkazov. Žalovaný v konaní žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že pri uzavretí zmluvy o prevezení práv a povinností na spoločnosť APROX, spol. s r. o. a na ďalšie štyri spoločnosti došlo ku konaniu odporujúcemu dobrým mravom, ktoré by malo za následok absolútnu neplatnosť týchto právnych úkonov. Tvrdenia žalovaného v odvolaní sa v celom rozsahu pridŕžavajú konštrukcií, ktoré sú len jeho dohadmi, a nie riadne podloženými dôkazmi.

17 Za správny považuje aj záver krajského súdu, že zmluvy o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 sú platné, pretože boli uzavreté slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, bol v nich presne určený predmet a prejavovaná vôľa účastníkov takého zmluvy uzavrieť. V prípade, ak žalovaný mal pochybnosti o platnosti predmetných zmlúv o postúpení práv a povinností z dôvodu, že odporujú dobrým mravom, mal sa v zákonnej lehote obrátiť na súd a domáhať sa odporovateľnosti týchto právnych úkonov.

18 S poukazom na vyššie uvedené žalobkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

19 Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalovaného proti rozsudku krajského súdu bolo podané na pošte dňa 16.10.2015, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ust. § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (zákon č. 99/1963 Zb.).

20 Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21 Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia).

22 Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (odsek 4 vyššie

citovaného ustanovenia).

23 S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „odvolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného odvolacieho konania podľa ust. § 470 ods. 4 CSP, po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

24 Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, ktorým krajský súd rozhodol o vylúčení predmetnej nehnuteľnosti zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu.

25 Žalobkyňa sa podanou vylučovacou (excindačnou) žalobou domáhala, aby súd vylúčil zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu spornú nehnuteľnosť, zapísanú na LV č. 3550 z dôvodu, že je jej vlastníčkou.

XX Zapísaním veci do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu správcom sa nemení jej skutočný vlastník, či už je ním úpadca alebo tretia osoba. V konaní o vylučovacej žalobe je súd v zmysle ust. § 19 ods. X ZKV oprávnený prejudiciálne posudzovať otázku vlastníckeho práva (prípadne iného práva) k vylučovanej veci za tým účelom, aby mohol dospieť k záveru o správnosti alebo nesprávnosti postupu správcu konkurznej podstaty úpadcu pri zapísaní spornej nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Výsledkom takéhoto konania nie je určenie vlastníckeho práva, ale výrok, ktorým súd buď zamietne vylučovaciu žalobu alebo rozhodne o vylúčení veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, pokiaľ žalovaný správca nepreukáže správnosť svojho postupu pri jej zapísaní do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Výsledkom úspešného uplatnenia excindačnej žaloby je vylúčenie veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu a tým strata oprávnenia správcu s vecou nakladať, vrátane jej speňaženia.

27 Podľa ustanovenia § 37 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

28 Podľa ustanovenia § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29 Spornou otázkou pre rozhodnutie veci bola žalovaným namietaná absolútna neplatnosť právnych úkonov - zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002, ktorými boli postúpené práva a povinnosti z dlžníka SBD Viktoria na spoločnosť APROX, spol. s r. o., ako aj neplatnosť ďalších, následne uzavretých zmlúv, týkajúcich sa predmetnej nehnuteľnosti.

30 Zo spisu odvolací súd zistil, že úpadca (ako stavebník č. 1) nadobudol práva a povinnosti zo zmluvy o výstavbe od stavebníka č. 2 (POLNOBANKA, a.s., Bratislava) a rovnakou formou prejavil vôľu tieto práva a povinnosti následne zmluvou postúpiť na tretiu osobu (APROX, spol. s r.o.). Zo zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 vyplýva, že nešlo o bezodplatný prevod práv a povinností, nakoľko spoločnosť APROX, spol. s r. o., Bratislava (ako stavebník č. 70) sa v článku 3. bode 8 zaviazala, že stavebníkovi č. 1 zaplatí najneskôr do 15.04.2002 sumu 28 716 760 Sk (zmluva o postúpení práv a povinností z 27.03.2002) a sumu 6 182 162 Sk (zmluva o postúpení práv a povinností z 3.04.2002). Z hľadiska posúdenia platnosti zmluvy o postúpení práv a povinností, nie je podstatnou náležitosťou dohoda o odplate.

31 V konaní nebolo preukázané, že by zmluvami o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 došlo ku konaniu, ktoré by obchádzalo zákon, bolo s ním v rozpore alebo v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, že zmluvami o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002 boli (v nich špecifikované práva a povinnosti) postúpené na spoločnosť APROX, spol. s r. o. a následne na ďalšie spoločnosti, sama osebe nie je dôvodom na posúdenie týchto zmlúv ako absolútne neplatných právnych úkonov z dôvodu ich rozporu so zákonom alebo dobrými mravmi.

32 Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že právny úkon úpadcu, ktorým postúpil časť práv a povinností zo zmluvy o výstavbe na spoločnosť APROX, spol. s r. o., je dovoleným právnym úkonom, ktorý bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne a svojim obsahom a účelom neodporuje zákonu, neobchádza ho a ani sa neprieči dobrým mravom (ust. § 37 a § 39 OZ).

33 Predmetom sporu je vylúčenie nehnuteľnosti zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Podľa ust. § 6 ods. 1 ZKV majetok podliehajúci konkurzu tvorí konkurznú podstatu. Túto tvoria veci, byty a nebytové priestory, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu a majetok ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok (ust. § 6 ods. 2 ZKV). V konaní nie je sporné, že v deň vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka (24.09.2003) tento nebol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ktorej vydania sa žalobkyňa domáha podanou žalobou. Z LV č. 3550 vyplýva, že žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy z 20.10.2003, zavkládovanej v katastri nehnuteľností pod V-XXXX/XX dňa 4.11.2003, kedy nastali právne účinky vkladu. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudla od predchádzajúcich vlastníkov Y. Y. H. a L. W. H., pričom nehnuteľnosť bola vo vlastníctve predchádzajúcich vlastníkov bez tiarch (ako vyplýva z LV č. XXXX). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nadobudla predmetnú nehnuteľnosť v dobrej viere a za nehnuteľnosť aj zaplatila dohodnutú kúpnu cenu. Údaje z katastra, medzi ktoré patria aj údaje o právach k nehnuteľnostiam a údaje o vlastníkovi treba považovať za hodnoverné a záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak. Ide o právnu domienku, ktorá pripúšťa dôkaz opaku a súd ju považuje za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyjde najavo opak. Teda, zápis vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (v danom prípade v prospech žalobkyne) platí a je záväzný pre každého, pokiaľ sa nepreukáže opak. Žaloba o určenie vlastníckeho práva, ktorou sa žalovaný správca domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, bola zamietnutá Okresným súdom Bratislava IV rozsudkom č. k. 5C/139/2007 - 518 z 12.12.2012, ktorý bol následne potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/398/2013 - 565 zo 17. júna 2014. Keďže v súdnom konaní nebol preukázaný opak, zápis vkladu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností v prospech žalobkyne platí a je záväzný pre každého.

34 Súd prvej inštancie v predmetnom spore, vzhľadom na uplatnenú námietku žalovaného ohľadne absolútnej neplatnosti zmlúv o postúpení práv a povinností z 27.03.2002 a 3.04.2002, ako prejudiciálnu otázku riešil otázku platnosti uvedených zmlúv, uzavretých medzi dlžníkom SBD Viktoria (na jednej strane) a spoločnosťou APROX, spol. s r. o., Bratislava (na strane druhej), ktorých však žalobkyňa nebola zmluvnou stranou, pričom spoločnosť APROX, spol. s r. o., Bratislava zase nie je účastníkom tohto konania. Podľa názoru odvolacieho súdu, v tomto konaní súd nemôže riešiť ako predbežnú otázku - otázku nadobudnutia alebo nenadobudnutia vlastníckeho práva medzi subjektami, ktorí nie sú účastníkmi tohto konania. Tak, ako je už vyššie konštatované, žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy z 20.10.2003, pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený dňa 4.11.2003 Katastrálnym úradom v Bratislave, Správou katastra Bratislava IV a jej obrana, že vlastnícke právo nadobudla v dobrej viere, je preto dôvodná. Zápis v katastri nehnuteľností má konštitutívny účinok, pričom dôvodom na jeho zmenu (v prípade spornosti) môže byť len tomu zodpovedajúci výrok súdneho rozhodnutia. Keďže z LV č. XXXX vyplýva, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je doteraz žalobkyňa, táto sa domáha ochrany svojho vlastníckeho práva vylučovacou žalobou dôvodne. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobkyňa, ktorá sa domáha vylúčenia predmetnej nehnuteľnosti zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu (ust. § 19 ods. 2 ZKV) preukázala, že predmetná nehnuteľnosť nemala byť zapísaná do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, pretože právo, ktoré vylučovalo zaradenie nehnuteľnosti do súpisu majetku konkurznej podstaty, svedčí jej.

35 Odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že aj v jeho judikatúre bola stanovená povinnosť pre všeobecné súdy zohľadňovať špecifické okolnosti a individuálne súvislosti každého konkrétného prípadu tak, aby bolo dosiahnuté spravodlivé vyriešenie veci, t. j. také, aby úzkostlivé lipnutie zákona v prospech jednej procesnej strany nespôsobil do očí bijúcu nespravodlivosť druhej procesnej strany. Aj podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý

má právo vlastníť majetok a vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Z tohto ustanovenia vyplýva povinnosť verejnej moci konať tak, aby do vlastníckeho práva jednotlivca sama nezasahovala, ale rovnako aj povinnosť poskytnúť vlastníkovi ochranu v prípade, keď je jeho vlastnícke právo rušené, či obmedzované zo strany tretích subjektov. Princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty, odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (viď aj R 14/2009). Otázkou dobrej viery takéhoto nadobúdateľa vlastníckeho práva sa všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri sponchybnovaní jeho vlastníctva tretou osobou.

36 Jedným zo základných prejavov princípu právnej istoty v oblasti rozhodovacej činnosti súdov je aj ochrana konania osoby (fyzickej alebo právnickej), konajúcej v oprávnenej dôvere v právo, čo zahŕňa nielen konanie osoby v dôvere v samotný obsah príslušného právneho predpisu (práva), ale aj interpretáciu príslušného právneho predpisu a jeho aplikáciu v praxi príslušným orgánom verejnej moci (napr. kataster nehnuteľností alebo súd). Vlastníckemu právu, ktoré vlastník nadobudol zákonným spôsobom a v dobrej viere v právo musí byť poskytnutá právna ochrana. Dobrá viera nadobúdateľa vlastníckeho práva musí všeobecne požívať ústavnú ochranu tak, ako vlastnícke právo pôvodného vlastníka, pretože vychádza zo základných princípov právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv a súvisí s dôverou jednotlivcov v akty verejnej moci.

37 S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalovaný správca predmetnú nehnuteľnosť zapísal do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu neoprávnene a nárok žalobkyne (v poradí štvrtej nadobúdateľky nehnuteľnosti) na jej vylúčenie zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu je v zmysle ust. § 19 ods. 2 ZKV oprávnený. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

38 O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

39 Rozsudok prijal odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je dovolanie prípustné (§ 420 CSP), ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 v spojení s § 424 CSP).

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).

Podľa ust. § 429 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.